

det kunde være ønskeligt. Det forekommer mig, at der er en anden Side af denne Sag, som man i vor Tid maa komme til at tænke paa, nemlig den: Gjør Universitetet sig fortjent af en større Kredt af Borgere end dem, der ligefrem ere indskrevne som akademiske Borgere? Ganske vist er der gjort Fremstrid i de senere Aar, men det forekommer mig, at der er endnu Meget at gjøre i den Retning, og naar der gjøres saa store Strav til Statskassen fra Universitetet i Videnskabens Navn, tror jeg ogsaa, at der fra vor Side kan gjøres Fordring paa, at det videnskabelige Studium gives en større Udbredelse i Landet, at der gives en større Kredt af Ungdommen Leilighed til at høre Foredrag af videnskabelig Natur, end det er muligt, saaledes som Forholdene nu ere. Jeg tænker her paa, hvorledes det staar til i Sylland i saa Henseende. Det kan ikke negtes, at Sylland i de senere Aar har taget et stort Opjog i materiel Henseende, men hvad bydes der med Hensyn til Videnskabelighed og den høiere Undervisning? Der er de saakaldte Folkehøiskoler, til dem henvises den vogne Ungdom paa Landet. Jeg skal ikke Andet end glæde mig over, at dette Fænomen er kommet frem, det er mig kjær at have set dette; men jeg tror, at Enhver vil erkjende, at det er kun et Bevis for, at der her i Landet er en Trang til en større Oplysning, til meget mere af positivt Udbytte, end der kan faas af dem, der besøge disse Skoler. Det Høieste, jeg kan se de kunne vinde der, er, at de kunne lære, hvorledes de selv skulle arbejde sig videre frem ved Læsning, og det er naturligvis en stor Ting for dem, der ikke udelukkende kunne bestjærftige sig med boglig Lærdom. Men kunde der ikke fordres noget Mere, en virkelig videnskabelig Dannelsesanstalt i det Land, som nu har faaet ligesom et Centrum? Aarhus ligger nu saaledes, at jeg tror, at $\frac{1}{4}$ af Befolkningen i Sylland vistnok uden at forlade Hjemmet til Stadighed kunde nyde Godt af en Undervisning af denne Art i denne By. Vi se, hvorledes man i Sylland nu sender sine Børn paa Jernbane 4—5 Mil til en Latinskole eller Realskole; men jeg spørger: Skulde ikke vogne Mænd kunne gjøre noget Lignende for at komme tilstede, hvor slige Foredrag holdes, og vilde det ikke være en ligefrem Velgjerning mod Landet, at Ungdommen, uden at den absolut skulde forlade Sylland, kunde faae Leilighed til at staffe sig større Kundskab end den rent praktiske? Mig forekommer det, at det var paa Tide, at dette Spørgsmaal reistes. Det er mange Aar siden, jeg har fremsat Ønsker i saa Henseende, men det er jo gaaet med det som med saa mange fromme Ønsker, f. Ex. med dem, som min ærede Ven for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Suel) udtalte forleden med Hensyn til Finantslovens Form. Det, han udtalte, er det, som Mange af os for mange

Aar siden har udtalt, men som kun delvis er gaaet i Opsyldelse. Jeg skal her naturligvis ikke gjøre videre end henlede Opmærksomheden paa, at Forholdene i Sylland nu forekomme mig at være saadanne, at der med Nytte for en stor Del af Befolkningen kunde stiftes en høiere videnskabelig Anstalt der, og jeg kan ikke indse, at den efter Befordringsmidlernes Bestaaffenhed kunde blive andetsteds i Sylland end i Aarhus. Spørgt skal jeg naturligvis ikke her vidtløftig indlade mig paa, af hvad Art denne Anstalt skulde være. At man der fik Leilighed til at fremme sin naturvidenskabelige og mathematiske Indsigt, var jo Noget af det, der laa nærmest; men paa den anden Side kunde det jo heller ikke være Andet, at at filosofiske Foredrag ogsaa der maatte kunne gjøre deres store Nytte. Jeg gjør ikke Fordring paa Andet her end blot at henlede Ministerens Opmærksomhed derpaa, og jeg kan naturligvis ikke tænke mig, at der skulde kunne blive givet noget Svar derpaa idag af ham, da det er kommet ham uforberedt.

Bouløffe: Det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds (N. P. Jensen) foranledigede mig til at begjære Ordet, hvilket jeg tilvisse ellers ikke skulde have gjort. Det er muligt, at jeg med mine Tanker staar noget ene i denne Sal, men overfor saadanne Udtalelser, som det ærede Medlem kom med angaaende Skyttesagen, kan jeg ikke tie. Det ærede Medlem vilde, at vi skulde tilbele Forstærkningsofficerer noget større Honorarer, for at de kunde være forpligtede til at deltage i og lede Skytteforeningernes Øvelser, og han vilde end ydermere, at Øvelserne i Skytteforeningerne skulde foretages omtrent som ved Hæren. Det var da Mening. Jeg vil sige til det ærede Medlem, at, dersom vi begynde paa at indføre militær Disciplin, Strenghed og Læng i Skytteforeninger, som den findes i Hæren, — (N. P. Jensen: Det er en Misforstaaelse!) nei! det ærede Medlems Ord vilde foreligge i Tidenden, det kan ikke være nogen Misforstaaelse — da vil det være det bedste Middel til at slaa Skytteforeningerne ihjel. Skytteforeningerne bør have Frihed, men lad os støtte dem paa enhver mulig anden Maade; lad os, naar der er Tale om Honorarer, give Skytteforeningerne disse Penge til deres egen Brug. De have Anvendelse nok for Pengene indensfor deres egen Kredt. De unge Mænd skulle ikke ofre mere for Skyttesagen end en Del af deres knapt tilmaalte Frihed; alle Omkostninger skulle de være fri for. Nei, lad os give dem Pistler, Patroner og de gamle Gymnastik- eller Exercergewærer, som der var Tale om ifjor. Det, tror jeg, er den bedste Maade at støtte den Sag paa. Vore Officerer ville albrig kunne gavne Skytteforeningerne. Jeg vil indrømme, at